

Kulturmiljöenheten
Antikvarie
Gunilla Pagès
Tfn 08-785 42 35
Fax 08-654 70 63

☐	Rikstantikvarieämbetet och
☐	Statens historiska museer
Dok.	1995-04-26
Dnr.	320-276-1995

Byggnadsminnesförklaring av Statens Bakteriologiska Laboratorium, Huvudsta 4:8 och 4:9, Solna kommun

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, enligt 3 kap 7 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m, KML, att Statens Bakteriologiska Laboratorium, Huvudsta 4:8 och 4:9, Solna kommun har övergått till att bli byggnadsminne enligt 3 kap 1 § samma lag.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

För byggnadsminnet gäller följande skyddsföreskrifter:

./.

1. De på bifogade karta med nr 1 A, 2 D, 3 E, 4 F, 5 H, 6 K, 7 N, 8 OA, 9 OB, 11 RA, 12 Z och 13 T numrerade byggnaderna får inte rivas, flyttas, till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.

2. I huvudbyggnaden (1 A) får ingrepp inte göras i ursprunglig fast inredning i huvudentrén och centralhallen.

3. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial och metoder på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

4. Inom tomten får inte sådana åtgärder vidtas med mark, topografi och vegetation att dess karaktär förvanskas. Vegetationen skall vårdas så att samspelet mellan parken och byggnaderna bibehålls. Den öppna äng som ligger mellan Vaccinvägen, Mellanvägen, stängslet i väster och byggnaderna 1 A, 26 B, 2 D, 3 E och 27 G får inte bebyggas.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen lämnar utan kostnader för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen, enligt 3 kap 14 § KML, lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna. Länsstyrelsen får då också ställa de villkor för tillståndet som är skäligen med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får

avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Enligt 3 kap. 21 § KML gäller detta beslut utan hinder av att talan förs mot beslutet.

BYGGNADSHISTORIK

1936-40 uppfördes nya lokaler för Statens bakteriologiska laboratorium i Huvudsta. Ritningarna till anläggningen gjordes av arkitekten Gunnar Asplund efter en inbjuden tävling 1933.

Byggnadsområdet var ett öppet fält där en låg bergknalle reste sig i ena hörnet. Anläggningen skulle innehålla laboratorier och andra arbetslokaler liksom stallbyggnader för försöksdjur. Risken för smittospridning krävde ett öppet byggnads sätt med relativt stora avstånd mellan byggnaderna.

Asplunds förslag tillvaratog på ett utmärkt sätt terrängens naturliga förutsättningar. Huvudbyggnaden med de väsentliga laboratorierna intar en dominerande plats på bergknallen, de mindre laboratoriebyggnaderna har ett mer undanskymt läge bakom denna, medan stallarna med sin enkla uniforma arkitektur breder ut sig på fältet nedanför. Fasadmaterialet är gult tegel, i stallbyggnaderna delvis tillsatt med korrugerad grå eternit.

Anläggningen bestod ursprungligen av femton byggnader, av vilka en del var förbundna med varandra genom täckta gångar. Anläggningen har därefter utvidgats betydligt såväl genom tillbyggnader som uppförande av nya byggnader.

Byggnadernas planlösning och interiörutformning styrdes i första hand av de funktionella kraven men det gavs även utrymme för estetiska överväganden. Det är främst huvudbyggnaden med entré och centralhall som getts en mer monumental interiörgestaltning. I hallen, som går genom hela byggnaden, byggdes spiraltrappa, hiss och kylrum som fristående konstruktioner, och kring densamma grupperades arbetslokaler. Centralhallen är omsorgsfullt utformad både vad gäller planlösning och detaljer. Den är en av de viktigaste rumsgestaltningarna i 1900-talets svenska arkitektur och måste betecknas som omistlig. Även övriga interiörer som har bevarat sin ursprungliga karaktär är av högt konstnärligt och kulturhistoriskt värde.

Anläggningen intar en framträdande plats i den svenska arkitekturhistorien, och den kom att få stor betydelse för byggandet i Sverige under 1940- och 50-talen. Särskilt för den tidens flitiga skol- och institutionsbyggande var anläggningen en förebild.

Gunnar Asplund tillhör en av de få svenska arkitekter som vunnit internationell ryktbarhet, och i hans ganska

BESLUT

1995-04-21

221-95-6924

begränsade produktion utgör Statens bakteriologiska laboratorium ett av de viktigaste verken.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Byggnaderna förklarades enligt regeringsbeslut den 10 juni 1993 för statligt byggnadsminne. Skyddsföreskrifter som utarbetats av Riksantikvarieämbetet fastställdes genom samma beslut.

Enligt avtal mellan Svenska Staten och Vasakronan AB övergick byggnaderna med full äganderätt till Vasakronan AB den 1 oktober 1993. Enligt 3 kap 1 § KML skall ett statligt byggnadsminne som övergår till annan ägare än staten därmed utgöra ett byggnadsminne enligt denna lag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (länsrätten i Stockholm) enligt bilaga.

I detta ärende har länsantikvarie Jan-Bertil Schnell beslutat, länsassessor Bo Carlerup deltagit samt antikvarie Gunilla Pagès varit föredragande.

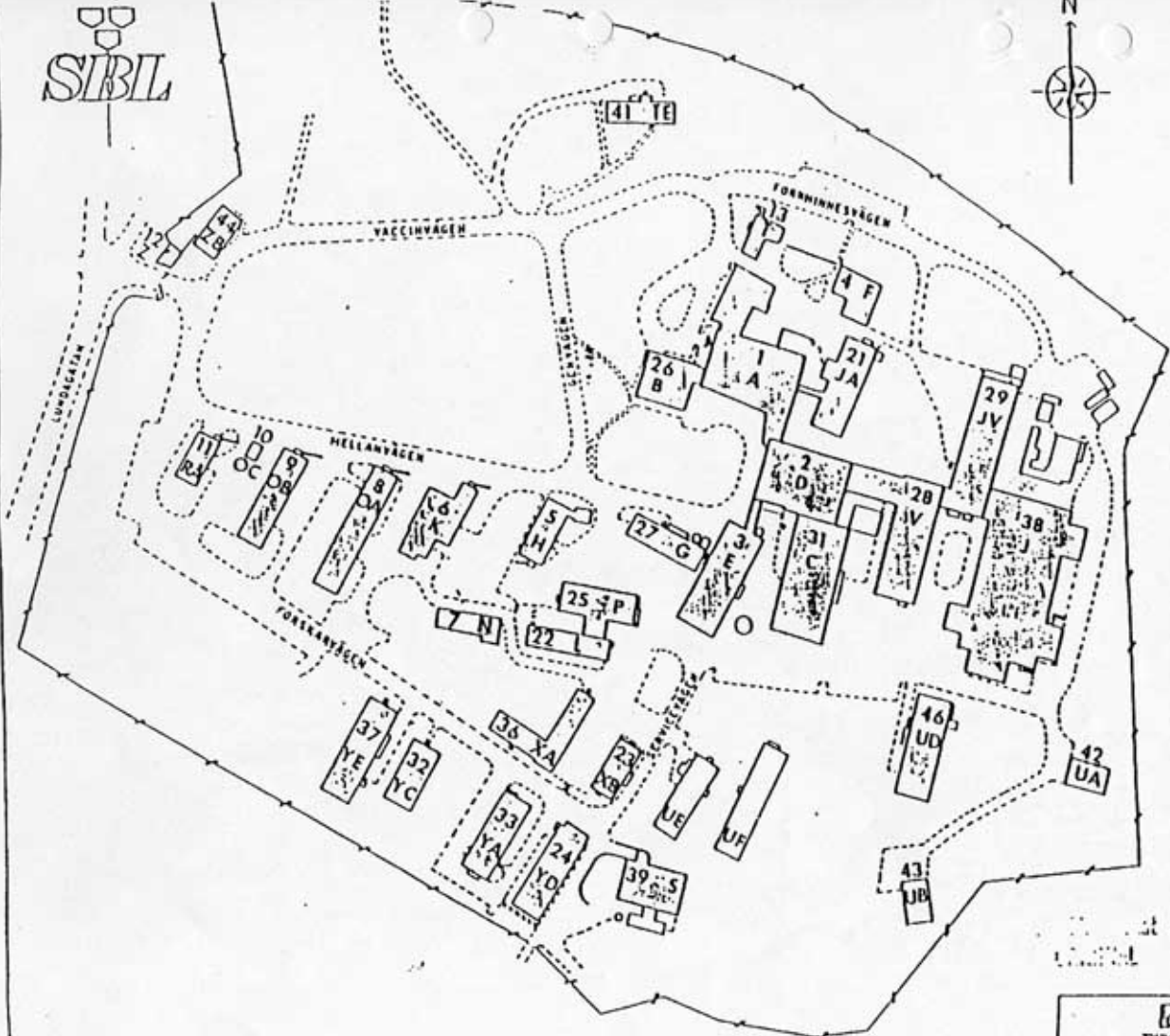
Jan-Bertil Schnell

Gunilla Pagès

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet
Stockholms läns museum, Läns museibyran
Stadsbyggnadsnämnden i Solna
Fastighetsregistermyndigheten i Solna kommun
akten
kulturmiljöenheten
rättsenheten (BC)

- 1 HUVUDBYGGNAD A
- 2 KEMISKA AVD • DISKEN O
- 3 TEKNISKA AVD E
- 4 HEPATIT, VIRUSAVD F
- 5 EPIDEMIOLOGISKA AVD H
- 6 VACCINPRODUKTION K
- 7 TANKOOLINGSUTVECKLING H
- 8 FÖRRÅD OA
- 9 FÖRRÅD OB
- 10 FÖRRÅD OC
- 11 IMMUNOLOGEN RA

- 12 PORTVAKTSHUS Z
- 13 INTENDENTUR I

- 21 LABORATORIUM JA
- 22 KBS FASTIGHETSORIF L
- 23 LINJEFÖRRÅD XB
- 24 KALLFÖRRÅD YD
- 25 POLIOBYGGNAD P
- 26 HÄSS OCH BIBLIOTEK O
- 27 PANHCENTRAL G
- 28 VIROLOGI V
- 29 KIS VIRUSINSTITUTION
- 31 LABORATORIUM JV
- 32 PRODUKTIONSBYGGNAD C
- 33 PKU DIAGNOSTIK - YC
- 33 HIV DIAGNOSTIK YA

- 36 PERSONAL • EKONOMIAVD XA
- 37 TBC SÄKERHETSLAB YE
- 38 DJURHUS J
- 39 DESTRUKTIONANLÄGGNING S
- 41 MYKOLOGI TE
- 42 GARAGE • REDSKAPSBOD UA
- 43 KBS GARAGE • MYGGLAB UB
- 44 LÄKARHOTTAGNING ZB
- 46 SÄKERHETSLAB UD

- SKRIVRUHSPAVILJONG * UE
- SKRIVRUHSPAVILJONG * UF
- (* -FÖRHYRS AV SBL)

BYGGNADSSTYRELSEN
 STATENS BAKTERIOLOGISKA
 LABORATORIUM
 SITUATIONSPLAN

STATENS BAKTERIOLOGISKA LABORATORIUM
 100 0011
 1965
 LAB 65

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Angående förslag till statligt byggnadsminne samt
förslag till skyddsföreskrifter för Statens
bakterologiska laboratorium, Huvudsta 4:8, Solna,
Uppland, Stockholms län

./.

Härmed anhåller riksantikvarieämbetet om
antagande av bilagt förslag till statligt
byggnadsminne samt förslag till skyddsfore-
skrifter för Statens bakterologiska laboratorium
i Huvudsta.

Förutom ovan åberopat förslag bilägger ämbetet
kopia av förvaltande myndighets yttrande,
daterat 1993-03-17.

RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Margareta Biörnstad
Riksantikvarie

Jan Karlsson